

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobkyně: **Lagardere Travel Retail, a.s.**, se sídlem Voctářova 2497/18, Praha 8 – Libeň, IČ: 250 99 167, zastoupena Mgr. Ing. Martinem Lukášem, advokátem, se sídlem Na Florenci 2116/15, Praha 1, proti žalované: **Česká obchodní inspekce, Ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 796/44, Praha 1 – Nové Město, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2020, č.j. ČOI 87082/20/O100/1000/Krá/Št,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- [1] Žalobkyně se žalobou u Městského soudu v Praze domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2020, č.j. ČOI 87082/20/O100/1000/Krá/Št (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí České obchodní inspekce, Inspektorátu Středočeského a Hl. město Praha ze dne 24. 2. 2020, č.j. ČOI 27279/20/1000 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou z celkem 3 přestupků dle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), a to 1) přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. a) tohoto zákona, kterého se dopustila tím, že dne 26. 9. 2019 v provozovně restaurace Terminál 1, Letiště Václava Havla, Praha 6, rusky hovořícím spotřebitelům nesprávně účtovala konzumaci částkou 800 Kč, namísto správné částky 747 Kč, čímž jako prodávající podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) tohoto zákona nesprávně účtovala ceny při prodeji výrobků, a tím porušila povinnost jejich poctivého prodeje podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) tohoto zákona; 2) přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. c) tohoto

zákona, kterého se dopustila tím, že téhož dne v předmětné provozovně rusky hovořícím spotřebitelům příúčtovala k jejich konzumaci částku 53 Kč jako spropitné, avšak spotřebitelům hovořícím česky účtovala jejich konzumaci bez připočítání takového příplatku, čímž jako prodávající zacházela rozdílně se sobě rovnými subjekty bez jakéhokoliv legitimního důvodu, a tím porušila zákaz diskriminace spotřebitele podle ustanovení § 6 tohoto zákona; 3) přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. k) tohoto zákona, kterého se dopustila tím, že dne 25. 9. 2019 v provozovně „FOOD Lovers T2D1“, umístěné v odletové hale, Terminál 2, Letiště Václava Havla, Praha 6, neseznámila spotřebitele s konečnou cenou 5 druhů výrobků (čokoláda zázvor, Marlenka medová, Marlenka med – bez lepků, 100g čokoláda Milka oříšková a pražský dort – čokoláda), kterou uplatňovala v okamžiku jejich nabídky, neboť tyto výrobky byly označeny pouze cenou a procentuální slevou, avšak z uvedeného označení nebylo zřejmé, zda cena vyjadřuje cenu po slevě, nebo před slevou, čímž jako prodávající neinformovala spotřebitele v souladu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), jak jí ukládalo ustanovení § 12 zákona o ochraně spotřebitele. Za uvedené přestupky byla žalobkyni uložena úhrnná pokuta ve výši 80.000 Kč.

- [2] K přestupku podle ustanovení § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele žalobkyně namítala, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila, a tím naplnila liberační důvod dle ustanovení § 21 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a o řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Zdůraznila, že má nastavena striktní interní pravidla obsažená v pracovním postupu č. 13/2016 „*Postup související s dodržováním pravidel EET*“, se kterým jsou všichni zaměstnanci žalobkyně seznamováni v rámci úvodních školení po nástupu do zaměstnání. Toto školení dne 1. 5. 2017 absolvoval rovněž zaměstnanec žalobkyně obsluhující pracovníky ČOI při kontrolní návštěvě, pan [REDAKCE]. Z toho dle žalobkyně vyplývá, že se jednalo o exces tohoto zaměstnance. Tento zaměstnanec byl následně důrazně pokárán a poučen, aby se napříště obdobný incident neopakoval. Dále konstatovala, že minimálně 1x měsíčně provádí v každé své provozovně tzv. mystery návštěvy za účelem ověření dodržování právních předpisů a interních pravidel žalobkyně. Nadto přímo správa Letiště Václava Havla provedla sama několik mystery návštěv, přičemž nikdy nebylo odhaleno žádné pochybení žalobkyně. K argumentu žalovaného, že školení pana [REDAKCE] proběhlo více než 2 roky před kontrolou, žalobkyně uvedla, že v době po provedeném školení nedošlo v předmětné provozovně k žádnému incidentu, který by nasvědčoval tomu, že by bylo nutné školení opakovat. Nadto zdůraznila, že pracovní postup č. 13/2016 upravující pravidla pro účtování spotřebitelům se nachází v režimu vnitřního předpisu zaměstnavatele podle ustanovení § 305 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), a proto nemá žalobkyně povinnost své zaměstnance s tímto pokynem opakově seznamovat. Požadavek žalovaného, aby žalobkyně prováděla školení zaměstnanců v oblasti správného účtování častěji (aniž by žalovaný uvedl doporučený interval těchto školení), žalobkyně odmítla jako nepřiměřený. Dále namítala, že se žalovaný ve svém rozhodnutí vůbec nevypořádal s tím, že žalobkyně sama z vlastní iniciativy provádí tzv. mystery návštěvy za účelem ochrany spotřebitele.
- [3] K přestupku podle ustanovení § 24 odst. 7 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele žalobkyně namítala, že je pro ni diskriminace spotřebitelů zcela nemyslitelná, neboť podstatnou část klientely předmětné provozovny tvoří cizinci. Namítala, že v daném

případě došlo k přestupku čistě v důsledku individuálního pochybení zaměstnance, a to bez ohledu na důvody diskriminace uvedené v zákoně č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dále namítala, že nelze dovozovat spojitost mezi rozdílným zacházením se spotřebiteli hovořícími českým a ruským jazykem z pouhých dvou kontrolních nákupů. Uvedla, že neexistují důkazy pro závěr, že k rozdílnému zacházení došlo z důvodu používání ruského jazyka. V této souvislosti žalobkyně poukázala na nálezh Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2019, sp.zn. II.ÚS 3212/18, kde tento nedovodil diskriminaci spotřebitele ani v případě, kdy bylo jasné prokázáno, že provozovatel ubytovacího zařízení výslovně odmítl ubytovat hosty na základě jejich státní příslušnosti k Ruské federaci. Dále namítala, že rozdílné zacházení s jinou osobou ve srovnatelné situaci z důvodu používání odlišného jazyka, nelze dle taxativního výčtu důvodů diskriminace uvedeného v antidiskriminačním zákoně považovat za diskriminaci, neboť takovou diskriminaci tento zákon nezná. Dále odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2018, č.j. 7 As 190/2017-18, s tím, že zákon o ochraně spotřebitele obsahuje zákaz diskriminace obecně a že na rozdíl od antidiskriminačního zákona nevymezuje žádné diskriminační důvody.

- [4] Žalobkyně dále namítala, že nebyly splněny podmínky pro jednání inspektorů pod změněnou identitou podle ustanovení § 5a zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČOI“). Dle tohoto ustanovení mohou inspektoři ČOI vystupovat pod změněnou identitou pouze ve (i) výjimečných případech, (ii) nezbytné míře a (iii) nelze-li účelu kontroly dosáhnout jinak. Splnění těchto podmínek pak nebylo dle žalobkyně v záznamu o kontrole ani v rozhodnutích nijak odůvodněno. Uvedla, že k dosažení daného účelu kontroly postačí, aby inspektoři provedli prostý kontrolní nákup v českém jazyce. Dále namítala, že účel kontroly popsán pouze jako „ověření správnosti účtování“ je neurčitý, přičemž měla-li žalovaná zájem také na kontrole dodržování povinnosti zákazu diskriminace spotřebitele, tak měla dle žalobkyně povinnost tento účel kontroly specifikovat. Žalobkyně uzavřela, že žalovaná tímto postupem překročila své pravomoci.
- [5] K výši uložené pokuty žalobkyně namítala, že správní orgán nepřihlédl ke všem okolnostem, za kterých byl přestupek spáchán, a k povaze a závažnosti přestupku. K *významu zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen*, žalobkyně namítala, že v žádném případě nelze hovořit o porušení zákazu diskriminace, jak bylo uvedeno výše. V důsledku nesprávného posouzení spáchání předmětného přestupku tak žalovaný nesprávně posoudil otázku významu zákonem chráněného zájmu a žalobkyni tak přičetl k tíži porušení zákonem chráněného zájmu, které však žalobkyně svým jednáním ani neporušila, ani neohrozila. K *významu a rozsahu následku přestupku* uvedla, že tento je velmi malý s ohledem na to, že celková škoda způsobená chybným účtováním zaměstnance žalobkyně činila 53 Kč (cca 7% celkové útraty). Žalovaná označila toto poškození spotřebitele za závažné, aniž by dle žalobkyně uvedla, dle jakého kritéria ke svému závěru dospěla. Ke *způsobu spáchání přestupku* žalobkyně označila úvahu žalované, že přestupky byly spáchány z nedbalosti, za chybnou, neboť nedbalost je druhem zavinění, nikoliv způsobem spáchání přestupku. Proto žalovaná dle žalobkyně chybně nepřihlédla k tomu, že se jednalo výhradně o individuálně pochybení zaměstnance a že ke spáchání přestupku nedošlo aktivním jednáním žalobkyně. K *okolnostem spáchání přestupku* žalobkyně uvedla, že žalovaná nesprávně odmítla přihlédnout ke skutečnosti, že žalobkyně učinila veškeré opatření, které po ní lze požadovat, aby spáchání projednávaného

přestupku zamezila, jak bylo popsáno již výše. Žalobkyně tak dospěla k závěru, že jí měl být uložen podstatně mírnější trest. Dále žalobkyně upozornila na to, že správní orgány při posuzování výše sankce vzaly v úvahu opakované porušování zákona o ochraně spotřebitele žalobkyní. V této souvislosti namítala, že četnost uložených pokut je s ohledem na rozsah podnikatelské činnosti žalobkyně, která provozuje 260 provozoven, zcela zanedbatelná a nevýznamná; naopak svědčí o tom, že žalobkyně činí pro ochranu spotřebitele maximum. Uvedla také, že ojedinělým excesům se nelze vyhnout, ale to neznamená, že by tyto měly být přičítány k její tíži. Dle žalobkyně téměř zanedbatelný počet případů pochybení svědčí o tom, že má zavedeny efektivní mechanismy, což však správní orgány nezohlednily jako polehčující okolnost. Dále uvedla, že pokuta z dubna 2019 ve výši 1.000 Kč byla ve zcela zanedbatelné výši oproti pokutě uložené v probíhajícím řízení, a proto nebylo přiměřené k této pokutě přihlížet jako k přitěžující okolnosti. Pokuta z ledna 2015 ve výši 20.000 Kč je pak dle žalobkyně již téměř zahlazená. V této souvislosti dodala, že dle žalovaného je nerozhodné (avšak pro žalobkyni polehčující), že jedna z pokut byla uložena téměř 5 let před tím, než došlo ke spáchání vytýkaných přestupků, ale na druhou je rozhodné (a pro žalobkyni přitěžující), že školení zaměstnance, který se předmětného jednání dopustil, proběhlo 2 roky před tímto jednáním.

- [6] Z uvedených důvodů žalobkyně navrhovala, aby soud zrušil jednak žalobou napadené rozhodnutí, jednak rozhodnutí prvostupňové.
- [7] Žalovaná v písemném vyjádření k podané žalobě navrhovala její zamítnutí, přičemž odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém byly námitky žalobkyně již vypořádány. Ohledně naplnění či nenaplnění liberačního důvodu ve smyslu ustanovení § 21 zákona o přestupcích žalovaná uvedla, že tento naplněn nebyl, jelikož je určen pro výjimečné případy, ve kterých by uložení sankce odporovalo jejímu smyslu. Zdůraznila, že projednávaný případ se nijak zásadně neliší od typických a často se vyskytujících porušení ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele.
- [8] K porušení zákazu diskriminace žalovaná uvedla, že u zákazu diskriminace dle ustanovení § 6 zákona o ochraně spotřebitele se není třeba striktně držet důvodů daných v antidiskriminačním zákoně, což potvrdila i soudní judikatura (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2017, č.j. 2 As 338/2016-27). Nadto dle žalované byl naplněn i důvod diskriminace podle antidiskriminačního zákona, a to důvod národnosti. Konstatovala, že žalobkyně porušila předmětný zákaz tím, že rozlišuje v obdobné situaci bez legitimního důvodu mezi osobami české národnosti a osobami jiné národnosti v přístupu k poskytování spropitného, a to tak, že znevýhodňuje osoby jiné národnosti automatickým připočtením spropitného bez jejich pokynu či souhlasu.
- [9] K námitce, že nebyly splněny podmínky pro jednání inspektorů pod změněnou identitou dle ustanovení § 5a zákona o ČOI žalovaná uvedla, že v daném případě se nejednalo o kontrolu v režimu tohoto ustanovení. Inspektoři provedli standardní kontrolní nákup, což je běžnou praxí kontrolního orgánu. Skutečnost, že část inspektorů hovořila rusky s cílem působit jako turisté, pak dle žalované nespadá pod „jednání se změněnou identitou“. Toto ustanovení se používá ve výjimečných případech, kdy je třeba, aby inspektor při kontrole např. doložil krycí doklad. K vymezení účelu kontroly uvedla, že tento je v úředním záznamu ze dne 26. 9. 2019 označen jako „ověření správnosti účtování“. Pod tento pojem lze dle žalované podřadit i kontrolu účtování ve smyslu kontroly dodržování zákazu diskriminace spojené s účtováním. Konstatovala, že kontrolující osoba nemá dle žádného předpisu povinnost podrobně vymežit účel kontroly. Protokol o kontrole tak byl dle

žalované vyhotoven v souladu se zákonem. Poukázala také na to, že žalobkyně tuto námitku uvedla až v podané žalobě, ale nikoliv např. v námitkách proti protokolu o kontrole.

- [10] K výši uložené pokuty pak dodala, že je adekvátní vzhledem k jednání žalobkyně. Správní orgány ve svém hodnocení zohlednily všechny relevantní skutečnosti a zákonná kritéria, přičemž dostatečně odůvodnily i přiměřenost sankce.
- [11] Žalobkyně podala k vyjádření žalované repliku, ve které uvedla, že liberační důvod naplněn byl a že žalovaná tuto skutečnost přesvědčivě nevyvrátila. Poukázala znovu na přijatá opatření, aby předmětnému jednání svého zaměstnance předešla. Dále žalobkyně uvedla, že žalovaná neprokázala porušení zákazu diskriminace, když žalobkyně zejména zdůraznila, že na základě jednoho kontrolního nákupu nelze dovodit, že došlo k naplnění skutkové podstaty zákazu diskriminace. Dále uvedla, že žalovaná překročila své pravomoci, když pro kontrolu využila rusky hovořících spotřebitelů, neboť k dosažení účelu prováděné kontroly, kterým bylo ověření správnosti účtování, nebylo nutné ani vhodné užívat cizího jazyka.
- [12] Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- [13] Dne 25. 9. 2019 proběhla v provozovně žalobkyně „Food Lovers T2D1“ kontrola plnění informační povinnosti podle § 12 zákona o ochraně spotřebitele, která zjistila, že u 5 druhů výrobků nebyl spotřebitel informován o ceně, kterou žalobkyně uplatňovala v okamžiku jejich nabídky – tyto výrobky byly označeny pouze cenou a procentuální slevou, aniž by bylo zřejmé, zda cena vyjadřuje cenu po slevě, nebo před slevou. Kontrola je zaznamenána v protokolu o kontrole č.j. 101909250060201 a jeho dodatku ze dne 15. 10. 2019, č.j. 100019101560201.
- [14] Dne 26. 9. 2019 proběhla v provozovně restaurace kontrola za účelem ověření správnosti účtování. Pracovníci ČOI vystupující jako česky hovořící spotřebitelé zakoupili u žalobkyně do kontrolní konzumace bagel slanina, vejce á 159 Kč/porce, bagel šunka, sýr á 149 Kč/porce, 0,5 l Pilsner Urquell á 99 Kč/0,5 l a 0,3 l Pilsner Urquell á 89 Kč/0,3 l; další pracovníci ČOI vystupující jako rusky hovořící spotřebitelé zakoupili u žalobkyně gulášovou polévku á 155 Kč/porce, cappuccino á 119 Kč/porce, 0,5 l pivo Kozel černý á 99 Kč/0,5 l, kuřecí prso Supreme á 275 Kč/porce a 0,5 l Pilsner Urquell á 99 Kč/0,5 l. Pracovníci ČOI hovořící rusky požadovali zaplacení, obsluhujícím číšníkem jim byla sdělena částka 747 Kč. Kontrolní konzumace byla uhrazena bankovkou v nominální hodnotě 1.000 Kč, přičemž číšník sdělil, že spropitné není zahrnuto v ceně, a bez dalšího vrátil jednu bankovku v nominální hodnotě 200 Kč.
- [15] Příkazem ze dne 26. 11. 2019, č.j. ČOI 151333/19/1000, byla žalobkyně uložena pokuta ve výši 80.000 Kč. Příkaz žalobkyně napadla odporem.
- [16] Rozhodnutím ze dne 24. 2. 2020, č.j. ČOI 27279/20/1000, byla žalobkyni uložena úhrnná pokuta ve výši 80.000 Kč za spáchání výše uvedených 3 přestupků dle zákona o ochraně spotřebitele (srov. bod [1] tohoto rozsudku).
- [17] V odůvodnění tohoto rozhodnutí správní orgán k argumentu žalobkyně, že se jednalo o exces jednotlivého zaměstnance, uvedl, že žalobkyně je odpovědná za své zaměstnance, sama si je vybírá a provádí jejich školení a kontrolu. Jednání zaměstnance při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení je pak v souladu s ustanovením § 20 odst. 2 písm. c)

zákona o přestupcích přičitatelné právnické osobě. Opatření přijatá žalobkyně pak správní orgán označil za neúčinná, když citoval z žalobkyní doložených záznamů z tzv. mystery návštěv, kdy v případě ze dne 31. 10. 2019 došlo k obdobné situaci jako v případě kontroly ze dne 26. 9. 2019 (cizinci automaticky účtováno spropitné). K námitce týkající se jazykové bariéry uvedl, že obsluhující číšník komunikoval s pracovníky ČOI během kontrolního nákupu v ruském jazyce; ústně sdělil, že spropitné není zahrnuto v ceně (*obslužovanie net v cene*). Uvedl, že spotřebitel je povinen zaplatit pouze to, co zakoupil; cena pak musí odpovídat ceně, se kterou byl spotřebitel seznámen před jednáním o koupi. Spotřebitel nemá povinnost prodávajícímu poskytnout spropitné. V daném případě však zaměstnanec žalobkyně vrátil spotřebiteli pouze částku 200 Kč, ačkoliv měl vrátit 253 Kč.

- [18] K námitkám týkajícím se diskriminace správní orgán odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 6. 6. 2006, sp.zn. Pl.ÚS 42/04. Doplnil, že zákon o ochraně spotřebitele zakazuje diskriminaci spotřebitele obecně, na rozdíl od antidiskriminačního zákona nevymezuje žádné diskriminační důvody. Žalobkyně dle správního orgánu zjevně rozlišovala své zákazníky podle jejich národnosti, česky mluvícím zákazníkům nebyla k ceně konzumace připočtena žádná částka, přičemž číšník bez jakékoliv poznámky a sdělení, že spropitné není zahrnuto v ceně, vrátil zpět peněžní částku, zatímco rusky hovořícím spotřebitelům byl připočítán příplatek.
- [19] Dále ke způsobu zavinění uvedl, že odpovědnost za dané přestupky je odpovědností objektivní, není proto třeba prokazovat míru zavinění. Uvedl, že nedbalost považuje za typickou míru zavinění pro dané přestupky, proto k ní nepřihlížel ani ve prospěch ani v neprospěch žalobkyně. V případě, že by se podařilo prokázat úmysl, byl by přítěžující okolností. K argumentu žalobkyně, že provozuje větší množství provozoven, uvedl, že je logické, že při takovém objemu roste i pravděpodobnost neplnění zákonem stanovených povinností, avšak dle názoru správního orgánu nelze toto brát jako polehčující okolnost zásadnějšího charakteru.
- [20] Jako nejzávažnější přestupek správní orgán zhodnotil, vzhledem k významu chráněného zájmu, kterým byla mimo jiné ochrana majetku spotřebitelů, přestupek podle ustanovení § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Následkem předmětného protiprávního jednání byl spotřebitel poškozen v důsledku nesprávného účtování o 53 Kč. Toto poškození spotřebitele vyhodnotil správní orgán jako nikoli zanedbatelné. K přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. k) téhož zákona uvedl, že zákonem chráněným zájmem je zajištění, aby byl spotřebitel před koupí výrobku řádně informován o ceně výrobku a mohl se tak kvalifikovaně rozhodnout o jeho koupi. Počet druhů výrobků, u kterých žalobkyně svoji povinnost porušila, pak dle správního orgánu zvyšuje závažnost tohoto přestupku. K přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. c) téhož zákona uvedl, že zákonem chráněným zájmem je rovné zacházení a ochrana spotřebitele před diskriminací. Závažnost tohoto přestupku snižuje, že se zjištění správního orgánu týkalo pouze jednoho jediného případu. Dále uvedl, že při určení výměry přihlédl jako k přítěžující okolnosti k tomu, že je pokuta ukládána za více přestupků.
- [21] Dále přihlédl jako k přítěžující okolnosti k tomu, že se nejednalo o první porušení zákona o ochraně spotřebitele. Příkazem na místě sankční číslo 10/0552/19 ze dne 16. 4. 2019, vydaným inspektorátem pro Středočeský kraj a Hl. m. Prahu, byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 1.000 Kč za porušení ustanovení § 12 zákona o ochraně spotřebitele. Příkazem č.j. ČOI 33678/16/2200 ze dne 23. 3. 2016, vydaným inspektorátem pro Plzeňský a Karlovarský kraj, byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 4.000 Kč za porušení

ustanovení § 12 odst. 1 předmětného zákona. Příkazem č.j. ČOI 12856/15/2200 ze dne 30. 1. 2015, vydaným inspektorátem pro Plzeňský a Karlovarský kraj, byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 20.000 Kč za porušení ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Z uvedeného dle správního orgánu vyplynulo, že se žalobkyně z dříve uložených sankcí dostatečně nepoučila a nepřijala taková opatření, aby k porušení daných povinností již nedocházelo. Dále uvedl, že přihlédl jako k okolnosti polehčující ke krokům směřujícím k nápravě týkajících se přestupku ze dne 25. 9. 2019. Zbývajícím zákonem o přestupcích stanovená kritéria (ustanovení § 37 až § 40 tohoto zákona) označil za nerelevantní, a proto nemají na výši uložené pokuty vliv.

[22] Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí dne 6. 3. 2020 odvolání, ve kterém uplatňovala obdobné námitky jako v podané žalobě.

[23] Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 22. 6. 2020, č.j. ČOI 87082/20/O100/1000/Krá/Št, bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.

[24] V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná k přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele uvedla, že liberační důvod dle ustanovení § 21 zákona o přestupcích nebyl naplněn, neboť se žalobkyni nepodařilo prokázat, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Uvedla, že ke zproštění odpovědnosti dle ustanovení § 21 zákona o přestupcích by se mělo přistupovat výjimečně, jak uvedl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 8. 2015, č.j. 5 As 10/2015-27. Uvedla, že školení zaměstnanců žalobkyně proběhlo naposledy dne 1. 5. 2017, což je více než 2 roky před kontrolou, a proto jej nelze považovat za liberační důvod. Žalovaná rovněž odmítla poukaz žalobkyně na jazykovou bariéru, neboť inspektoři hovořící rusky se nijak nevyjadřovali k zaplacení spropitného.

[25] K přestupku podle ustanovení § 24 odst. 7 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele žalovaná uvedla, že spáchání tohoto přestupku je podrobně popsáno v protokolu o kontrole, přičemž důkazy pro diskriminační jednání jsou dostačující. Dle žalované zjištěný skutkový stav svědčí o tom, že žalobkyně rozlišuje v obdobné situaci bez legitimního důvodu mezi osobami české národnosti a osobami jiné národnosti v přístupu k poskytování spropitného, a to tak, že osoby jiné národnosti znevýhodňuje automatickým připočtením spropitného bez jejich pokynu či souhlasu. Dále uvedla, že používání určitého jazyka svědčí zpravidla o příslušnosti k jisté národnosti.

[26] K uložené sankci uvedla, že vycházela z ustanovení § 37 a násl. zákona o přestupcích. Jako nejméně závažný byl vyhodnocen přestupek dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele, neboť je u něj dána horní hranice sazby ve výši 3.000.000 Kč, na rozdíl od dalších přestupků, kde je horní hranice sazby 5.000.000 Kč. Za nejzávažnější přestupek pak žalovaná označila přestupek dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. a) předmětného zákona s následkem poškození spotřebitele ve výši 53 Kč; uvedený následek pak vyhodnotila jako závažný. Dále konstatovala, že jednáním žalobkyně byly porušeny tyto zákonem chráněné zájmy: ochrana spotřebitele, správné účtování výrobků, ochrana proti diskriminaci na základě národnosti, ochrana dostatečné informovanosti spotřebitele o cenách výrobků. Všechny žalovaná vyhodnotila jako významné. S ohledem na to, že přestupky byly spáchány z nedbalosti, tak žalovaná způsob jejich spáchání vyhodnotila neutrálně. Zároveň se žalovaná ztotožnila s úvahou správního orgánu I. stupně ohledně recidivy žalobkyně; dle žalované je pak nerozhodné, že jedna z těchto pokut je nižší než

pokuta uložená v projednávaném případě či že jedna z pokut je staršího data. Ve prospěch žalobkyně pak vyhodnotila skutečnost, že žalobkyně podnikla kroky k nápravě přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. k) zákona o ochraně spotřebitele. Uzavřela, že správní orgán I. stupně se dostatečně věnoval všem kritériím dle ustanovení § 38 zákona o přestupcích s tím, že dostatečně popsal, jak hodnotil u jednotlivých přestupků význam a rozsah následku, způsob a okolnosti jejich spáchání. Uvedla, že není nutné se vyjádřit jednotlivě ke každému kritériu uvedenému v zákoně o přestupcích, pokud je jejich nepřiléhavost v konkrétním případě zjevná.

- [27] Podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.
- [28] Žalobkyně s projednáním věci bez jednání souhlasila, žalovaná se ve stanovené lhůtě nevyjádřila. Soud tedy postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci samé bez jednání.
- [29] Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadená rozhodnutí, včetně řízení, která jejich vydání předcházela. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
- [30] V nyní projednávaném případě byla žalobkyni ve správním řízení pravomocně uložena úhrnná pokuta ve výši 80.000 Kč za spáchání 3 přestupků dle zákona o ochraně spotřebitele:
- a) přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. a) tohoto zákona, jelikož žalobkyně jako prodávající porušila povinnost poctivého prodeje dle ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) tohoto zákona;
 - b) přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. c) tohoto zákona, jelikož žalobkyně porušila zákaz diskriminace spotřebitele dle ustanovení § 6 tohoto zákona; a
 - c) přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. k) tohoto zákona, jelikož neinformovala spotřebitele v souladu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona o cenách, což byla její povinnost dle ustanovení § 12 zákona o ochraně spotřebitele.
- [31] Podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele: *„Prodávající je povinen prodávat výrobky a poskytovat služby za ceny sjednané v souladu s cenovými předpisy a ceny při prodeji výrobků nebo poskytování služeb správně účtovat; při konečném účtování prodáváných výrobků a poskytovaných služeb v hotovosti se celková částka zaokrouhluje vždy k nejbližší platné nominální hodnotě zákonných peněz v oběhu.“*
- [32] Podle ustanovení § 6 téhož zákona: *„Prodávající nesmí při prodeji výrobků nebo poskytování služeb spotřebitele diskriminovat.“*
- [33] Podle ustanovení § 12 téhož zákona: *„Prodávající je povinen informovat v souladu s cenovými předpisy a přímo použitelným předpisem Evropských společenství spotřebitele o ceně prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit.“*

- [34] Podle ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách: „Prodávající je povinen při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, pokud tento zákon nestanoví jinak, a to
- a) označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztáženou k prodávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám,
 - b) zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků,
 - c) zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, nelze-li označit zboží cenou způsoby uvedenými v písmenu a) nebo b),
 - d) předložit nabídkový ceník dílů a činností, pokud se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího, nebo
 - e) oznámit kupujícímu odhad ceny), nelze-li podat informaci o ceně způsoby uvedenými v písmenech a) až d);
- cenou podle tohoto odstavce se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.“
- [35] Podle ustanovení § 24 odst. 7 zákona o ochraně spotřebitele: „Prodávající se dopustí přestupku tím, že
- a) nesplní povinnost poctivého prodeje výrobků nebo poskytování služeb podle § 3, (...)
 - c) při prodeji výrobků nebo poskytování služeb poruší zákaz diskriminace spotřebitele podle § 6, nebo takové výrobky prodává společně s ostatními výrobky anebo v provozovně, v místě vyhrazeném k prodeji takových výrobků, umístí předměty, které neslouží k prodeji,
 - k) informaci o ceně poskytuje v rozporu s § 12, (...)
- [36] Podle ustanovení § 24 odst. 14 téhož zákona, v rozhodném znění: „Za přestupek lze uložit pokutu do (...)
- c) 3 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c) až e), odstavců 2 a 3, odstavce 7 písm. c), f), h), i), j), l), t), v), x) a odstavce 8 písm. d),
 - d) 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b), odstavce 4, odstavce 7 písm. a), d), g), k) a odstavců 9, 10 a 13, (...)
- [37] Soud úvodem nejprve považuje za vhodné uvést, že ve vztahu ke třetímu přestupku – tj. přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. k) zákona o ochraně spotřebitele – žalobkyně neuplatnila žádné konkrétní námitky, co se týče jeho skutkového či právního posouzení, a proto se jím soud nebude již dále zabývat. Žalobkyně totiž v podané žalobě uplatnila námitky pouze ve vztahu k prvním dvěma přestupkům, k provedené kontrole a v neposlední řadě také proti výši uložené pokuty.
- [38] K přestupku podle ustanovení § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele žalobkyně namítala, že svým jednáním (interní pravidla pro zaměstnance, školení zaměstnanců, provádění tzv. mystery návštěv) naplnila liberační důvod dle ustanovení § 21 zákona o přestupcích. Žalobkyně proto označila vytýkané delikt ní jednání za exces daného zaměstnance, za který nemůže nést odpovědnost. Rovněž v tomto okruhu žalobních námitek vytýkala žalovanému, že se vůbec nevypořádal s tím, že sama z vlastní iniciativy žalobkyně provádí tzv. mystery návštěvy za účelem ochrany spotřebitele.
- [39] Soud nejprve považuje za nutné podotknout, že žalobkyně nijak nezpochybnila závadnost jednání jejího zaměstnance, ani jeho pořaditelnost pod skutkovou podstatu porušení povinnosti poctivého prodeje výrobků. Namítala však, že jednání jejího zaměstnance jí není přičitatelné, neboť se jednalo o exces.

- [40] Podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, právnická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu. Osobou, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, je dle odst. 2 písm. c) téhož ustanovení zákona rovněž zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení.
- [41] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 10. 2017, č.j. 9 As 213/2016-60, vyslovil následující závěry: *„Pro posouzení, zda je právnická osoba odpovědná za jednání svého zaměstnance, je tedy podstatné, zda k porušení právních povinností došlo v souvislosti s místní, časovou a věcnou vazbou k činnosti právnické osoby, tedy zda při činnosti, jíž byla škoda způsobena, zaměstnanec sledoval zejména z objektivního i subjektivního hlediska plnění svých pracovních úkolů. (...) Teprve až po tomto posouzení, že právnická osoba je odpovědná za jednání zaměstnance, přichází na řadu posouzení možných liberačních důvodů“* (bod [20]). V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud rovněž vysvětlil, že v případě, kdy jednání fyzické osoby již vybočuje z plnění úkolů, nelze uvažovat o odpovědnosti právnické osoby za toto jednání, i když za jednání této fyzické osoby v jiných případech právnická osoba odpovídá (bod [18]). Takové jednání označované jako tzv. exces již nelze právnické osobě ve smyslu ustanovení § 20 zákona o přestupcích přičítat. Podle odborné komentářové literatury se o exces jedná tehdy, *„jestliže nejde z objektivního i subjektivního hlediska o činnost konanou pro právnickou osobu, v její prospěch či v jejím zájmu. Jestliže někdo jedná vědomě za jiného z vlastní iniciativy, sleduje výlučně svůj zájem nebo zájem třetích osob, nebo překročí rámec daného pověření nebo rámec činnost, o kterou šlo, nejedná jako ‘osoba použitá’ a nese odpovědnost sám“* (Prášková, H., Základy odpovědnosti za správní delikty. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013, str. 247).
- [42] V nyní odkazovaném rozsudku se jednalo o situaci, kdy zaměstnankyně poskytovatele poštovních služeb svěřila namísto doručení poštovních zásilek jejich část jiné osobě nemající žádný vztah k poskytovateli poštovních služeb a tato cizí osoba vyhodila zásilky do kontejneru, čímž došlo k porušení předpisů v oblasti poštovních služeb. V nyní souzené věci však dle soudu není žádných pochyb o místní, časové i věcné vazbě jednání zaměstnance žalobkyně na činnost žalobkyně, v její prospěch a v její zájem. Nesprávného účtování se tak zaměstnanec žalobkyně dopustil při plnění pracovních úkolů pro žalobkyni při jednání se spotřebiteli. Z ničeho nelze dovodit, že by zaměstnanec sledoval výlučně svůj vlastní zájem, jednal na úkor žalobkyně, či zjevně proti jejím zájmům.
- [43] Podle ustanovení § 21 zákona o přestupcích *právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila* (odst. 1) *a právnická osoba se nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku* (odst. 2). V rozsudcích ze dne 21. 8. 2018, č.j. 9 As 195/2018-27, ze dne 28. 11. 2019, č.j. 7 As 413/2018-24, nebo ze dne 21. 10. 2021, č.j. 2 As 352/2020-55, Nejvyšší správní soud shrnul, že *„liberační důvody jsou určeny pro aplikaci pouze ve výjimečných případech, jelikož představují výjimku z principu objektivní odpovědnosti. Představují nástroj, jehož cílem je předejít aplikaci neúměrné tvrdosti zákona. Pokud tedy existují okolnosti, ve*

kterých je nutné posuzovat, zda právnícká osoba vynaložila veškeré úsilí k zabránění porušení povinnosti, správní orgán se jimi musí skutečně zabývat a ne pouze konstatovat, že podmínky nebyly splněny. Osoba, která se chce dovolávat liberačního důvodu, musí ovšem prokázat, že provedla technicky možná opatření způsobila účinně zabránit porušení zákona. Nelze se spokojit s tvrzením, že vynaložila veškeré úsilí, aby ke správnímu deliktu nedošlo, či s poukazem na to, že technicky možná opatření po ní nebylo možné spravedlivě požadovat, protože by jejich provádění bylo neekonomické.“

[44] Pokud zákon podmiňuje liberaci „úsilím“, je třeba vyjít z toho, že se jedná o aktivní činnost k zabránění porušení právní povinnosti. Jelikož liberační důvod (vynaložení veškerého úsilí) představuje výjimku ze zásady objektivní odpovědnosti, uplatní se ve výjimečných a opodstatněných případech. V již citovaném rozsudku č.j. 7 As 413/2018-24 Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„spoléhání se na to, že jiná osoba splní povinnosti, k jejichž splnění se zavázala, nelze považovat za vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby (...) stěžovatel porušení právní povinnosti zabránil.“* Žalobkyni snahy o liberaci poukazem na vydaný pracovní postup č. 13/2016, proto v nyní souzené věci neobstojí.

[45] K poukazům žalobkyně na jí prováděná školení zaměstnanců pak soud upozorňuje na závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2017, č.j. 1 As 302/2017-44, v němž vyslovil: *„Přijetí všeobecných preventivních opatření spočívajících zejména v průběžném školení zaměstnanců (což je ostatně povinnost vyplývající přímo ze zákona) nelze bezesporu považovat za vynaložení náležitého úsilí.“* Z citovaných závěrů vyplývá, že provádění školení a poučování fyzických osob samo o sobě nemůže představovat vynaložení veškerého možného úsilí směřujícího k zabránění přestupku, a tedy nemůže být liberačním důvodem (viz již výše citovaný rozsudek č.j. 2 As 352/2020-55, bod [23]).

[46] V souvislosti s výše uvedeným soud dále doplňuje, že při zvažování naplnění důvodů pro liberaci právnícké osoby je s ohledem na ustanovení § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky stěžejní zejména vykonávání povinné či potřebné kontroly. Musí se však jednat o kontrolu precizní a efektivní, přičemž důkazní břemeno leží na právnícké osobě, která o liberaci usiluje (viz citovaný rozsudek č. j. 2 As 352/2020-55, bod [24]). V nyní souzené věci žalobkyně provádění kontroly dovozovala z toho, že prováděla tzv. mystery návštěvy.

[47] Po prostudování obsahu napadených rozhodnutí soud dospěl k závěru, že není pravdou, že by se tzv. mystery návštěvami správní orgány nezabývaly. V posledním odstavci na str. 5 prvostupňového rozhodnutí správní orgán uvedl, že přijatá opatření se nejeví být účinnými, neboť při mystery návštěvě dne 31. 10. 2019 v provozovně Pilsner Urquell Original Restaurant T1A bylo v kolonce *„Popište situaci při placení“* uvedeno *„Servírka [redacted] byla hned zpátky, jakmile jsem si řekla, že chci zaplatit. Zdvorile si řekla o 462 Kč. U pána vedle – cizince si však řekla o Tip. U nás ne a když jsem jí dala 38 Kč, slušně poděkovala.“* Správní orgán I. stupně proto vyhodnotil, že již tento popis situace spolu se závěry z kontrol provedených pracovníky ČOI vypovídají o tom, že žalobkyní přijatá opatření nejsou dostatečná.

[48] Je sice pravdou, že žalovaný se výslovně tzv. mystery návštěvami v napadeném rozhodnutí nezabýval, nicméně s ohledem na to, že prvostupňové rozhodnutí a rozhodnutí odvolacího orgánu je ze zásady nutné považovat za jeden celek, tak soud neshledal tuto skutečnost jako vadu napadeného rozhodnutí. A to za situace, kdy správní orgán I. stupně tuto námitku

žalobkyně již ve svém rozhodnutí vypořádal a kdy se žalovaný námitkou ohledně naplnění liberačního důvodu dle ustanovení § 21 zákona o přestupcích, a to zejména prováděným školením zaměstnanců, v napadeném rozhodnutí zabýval.

- [49] Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že námitky uvedené v prvním žalobním bodu ve vztahu k přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele nejsou důvodné.
- [50] Ve vztahu k přestupku dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele žalobkyně namítala, že nelze dovozovat spojitost mezi rozdílným zacházením se spotřebiteli hovořícími českým a ruským jazykem (tj. porušení zákazu diskriminace) z pouhých dvou kontrolních nákupů. Dále namítala, že neexistují důkazy pro závěr, že k rozdílnému zacházení došlo z důvodu používání ruského jazyka, a že i kdyby existovaly, tak rozdílné zacházení z důvodu používání odlišného jazyka nelze dle taxativního výčtu důvodů diskriminace uvedeného v antidiskriminačním zákoně považovat za diskriminaci.
- [51] Při interpretaci ustanovení § 6 zákona o ochraně spotřebitele je vycházet z antidiskriminačního zákona. Nejvyšší správní soud však zároveň dovodil, že je vždy třeba zohlednit regulaci zákazu diskriminace a diskriminační důvody obsažené v jiných právních předpisech než v antidiskriminačním zákoně, jakož i systematiku celého právního řádu (antidiskriminační zákon není obecným právním předpisem k zákonu o ochraně spotřebitele). Dospěl pak k tomu, že při interpretaci pojmu diskriminace je třeba vycházet z komplexního chápání tohoto pojmu a nelze se omezovat pouze na diskriminační důvody uvedené v antidiskriminačním zákoně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2017, č.j. 2 As 338/2016-27). V tomto rozsudku pak rovněž vyslovil následující právní větu: *„Ustanovení § 6 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, zakazuje diskriminaci spotřebitele při prodeji výrobků a poskytování služeb i z jiných důvodů než pouze těch, které jsou vyjmenovány v zákoně č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací.“*
- [52] Již jen na základě citovaného lze dospět k závěru, že námitka žalobkyně, že rozdílné zacházení z důvodu užívání odlišného jazyka nelze považovat za diskriminaci, je lichá. Nadto lze vejít v argument žalované, že používání určitého jazyka zpravidla svědčí o příslušnosti k jisté národnosti, a proto by za dané situace bylo možné dovodit i naplnění důvodů diskriminace uvedených v antidiskriminačním zákoně.
- [53] Soud rovněž neshledal důvodným argument žalobkyně, že porušení zákazu diskriminace nelze dovodit z pouhých dvou kontrolních nákupů. V daném případě nebyla žalobkyně potrestána za „systematickou“ diskriminaci, tj. např. že by z poskytování svých služeb určitou skupinu osob *a priori* vylučovala, ale byla potrestána za to, že v daném konkrétním případě rozlišovala mezi osobami hovořícími českým jazykem a osobami hovořícími cizím jazykem, a to k tíži této druhé skupiny osob. Soud tak dospěl k závěru, že skutkovou podstatu přestupku spočívajícího v porušení zákazu diskriminace spotřebitele lze naplnit i „jednorázovým“ jednáním, nemusí se jednat o diskriminaci dlouhodobou.
- [54] K námitce, že neexistují důkazy pro závěr, že k rozdílnému zacházení došlo z důvodu používání ruského jazyka, soud uvádí, že okolnosti spáchání tohoto přestupku jsou detailně popsány v protokolu o kontrole. Pracovníci ČOI vystupující jako rusky hovořící spotřebitelé zakoupili do kontrolní konzumace u žalobkyně produkty za částku 747 Kč, která jim byla obsluhujícím číšníkem sdělena při zaplacení. Tato konzumace byla uhrazena bankovkou v hodnotě 1.000 Kč, přičemž číšník hostům sdělil, že spropitné není zahrnuto

v ceně, a bez dalšího vrátil jednu bankovku v hodnotě 200 Kč. V případě česky hovořících pracovníků ČOI byla situace naprosto odlišná, neboť k ceně konzumace nebyla připočtena žádná částka a číšník jim bez jakékoliv poznámky a sdělení, že spropitné není zahrnuto v ceně, vrátil zpět přesnou peněžní částku. Z uvedených kontrolních zjištění dle soudu nade vší pochybnosti vyplývá, že žalobkyně porušila zákaz diskriminace tím, že v obdobné situaci rozlišovala bez legitimního důvodu mezi osobami hovořící českým jazykem a cizím (ruským) jazykem v přístupu k poskytování spropitného, a to tím způsobem, že znevýhodňovala osoby hovořící cizím jazykem automatickým připočtením spropitného bez jejich výslovného souhlasu či pokynu.

- [55] K poukazu žalobkyně na nález Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2019, sp.zn. II.ÚS 3212/18, soud uvádí, že v tomto nálezu soud hodnotil tvrzenou diskriminaci spotřebitele ze strany ubytovatele, a to z pohledu ústavně zaručených práv a svobod tohoto ubytovatele (svobody podnikání podle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a svobody projevu podle čl. 17 odst. 1 a 2 Listiny). Závěry uvedené v tomto nálezu soudu tak soud plně respektuje, nicméně je nepovažuje za plně přenositelné na nyní projednávanou věc, neboť zde se nejednalo o „projev“ podnikatele ve vztahu k cizincům využívajícím jeho služby, ale o zcela zjevné rozlišování mezi osobami hovořícími českým a cizím jazykem, a to při účtování spropitného.
- [56] Námitky uvedené ve druhém žalobním bodu proto soud rovněž neshledal důvodnými.
- [57] V dalším žalobním bodu žalobkyně namítala, že nebyly splněny podmínky pro jednání inspektorů pod změněnou identitou podle ustanovení § 5a zákona o ČOI, když k dosažení daného účelu kontroly postačovala, aby inspektoři provedli prostý kontrolní nákup v českém jazyce. V tomto žalobním bodu rovněž označila předmět kontroly jako neurčitý, pod nějž nelze podřadit kontrolu dodržování povinnosti zákazu diskriminace spotřebitele.
- [58] Soud nedospěl k závěru, že by žalovaná předmětnou kontrolou porušila své pravomoci. Předně je třeba uvést, že v daném případě kontroloři nevystupovali pod tzv. změněnou identitou podle ustanovení § 5a zákona o ČOI, dle kterého platí, že *„vyžaduje-li to předmět kontroly a nelze-li účelu kontroly dosáhnout jinak, je inspektor oprávněn v rámci výkonu své činnosti, ve výjimečných případech a v nezbytné míře, jednat pod změněnou identitou a využít krycí prostředek.“* Nebyl tedy dán jakýkoliv důvod tento postup odůvodňovat.
- [59] V daném případě byl proveden prostý kontrolní nákup ve smyslu ustanovení § 5 zákona o ČOI a ustanovení § 8 písm. b) kontrolního řádu, což lze bezpochyby označit za nejběžnější prostředek kontroly ze strany předmětného kontrolního orgánu (ČOI). Skutečnost, že část inspektorů zúčastněných na daném kontrolním nákupu hovořila rusky s cílem vypadat jako turisté, pak dle názoru soudu nespadá pod žalobkyní zmiňované *„jednání se změněnou identitou“*. Jestliže měli tito pracovníci provést kontrolu a jelikož je všeobecně známo, že problémy se vyskytují často v případech zahraničních návštěvníků Prahy, pak je s ohledem na účel kontroly pochopitelné, že vystupovali jako osoby hovořící cizím jazykem, zde rusky.
- [60] K vymezení předmětu (účelu) kontroly soud uvádí, že dle ustanovení § 12 odst. 1 písm. e) kontrolního řádu protokol o kontrole musí vždy obsahovat *„označení předmětu kontroly.“* V nyní projednávaném případě je v úředním záznamu ze dne 26. 9. 2019 účel kontroly skutečně označen jako *„ověření správnosti účtování“*. Soud se ztotožnil s argumentem žalované, že pod tento pojem lze podřadit jakoukoliv kontrolu účtování, tj. i to, zda je při účtování dodržován zákaz diskriminace. V daném případě je obecnost vymezení předmětu

kontroly na místě, neboť zajišťuje, že kontrolní orgán může zjišťovat všechny relevantní aspekty k danému předmětu (zde ke správnosti účtování), aniž by je musel všechny podrobně vyjmenovávat. Na druhé straně pak takto obecně vymezený předmět kontroly nijak nezasahuje do práv žalobkyně, o čemž ostatně svědčí i to, že žalobkyně tuto námitku neuplatnila ve svých námitkách proti protokolu o kontrole, ale až v podané žalobě. Byla-li by tato vada natolik závažnou, že by např. způsobovala to, že by žalobkyně vůbec nevěděla, co bylo v daném případě kontrolováno, tak by zcela jistě tuto námitku uplatnila již v námitkách proti kontrolnímu protokolu.

- [61] Ani námitky uvedené ve třetím žalobním bodu proto soud neshledal důvodnými.
- [62] V posledním žalobním bodu pak žalobkyně namítala, že správní orgán nepřihlédl ke všem okolnostem, za kterých byl přestupek spáchán a k povaze a závažnosti přestupku.
- [63] Kritéria, ke kterým jsou správní orgány ukládající správní trest povinny zejména přihlédnout, jsou uvedena v ustanovení § 37 zákona o přestupcích. V ustanovení § 38 téhož zákona jsou pak uvedena kritéria určující „*povahu a závažnost přestupku*“. Ve vztahu ke kritériím uvedeným pod písm. a) až d) tohoto ustanovení pak žalobkyně uplatnila následující námitky.
- [64] Ke kritériu „*význam zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen*“, žalobkyně namítala, že zákaz diskriminace neporušila, a proto jí nemohlo být porušení tohoto zákonem chráněného zájmu přičítáno k tíži. Soud k této námitce ve stručnosti odkazuje na body [50] až [56] tohoto rozsudku, kde se porušením zákazu diskriminace ze strany žalobkyně zabýval, a dospěl k závěru, že správními orgány jí byla po právu uložena pokuta za přestupek dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele. Porušení tohoto zákonem chráněného zájmu tak bylo správně žalobkyni přičítáno k tíži a správními orgány zohledněno při ukládání sankce.
- [65] Ke kritériu „*význam a rozsah následku přestupku*“ žalobkyně namítala, že tento je velmi malý. Ve shodě se správními orgány soud dospěl k závěru, že následek jednání žalobkyně spočívající v poškození spotřebitele o 53 Kč je třeba hodnotit jako závažný a nikoliv zanedbatelný, neboť dosahuje cca 7 % hodnoty daného kontrolního nákupu.
- [66] Ke kritériu „*způsob spáchání přestupku*“ žalobkyně namítala, že nedbalost je druhem zavinění, nikoliv způsobem spáchání přestupku. K této námitce soud uvádí, že správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že „*způsob spáchání výše uvedených přestupků nebyl hodnocen ani ve prospěch ani v neprospěch obviněné, neboť přestupky byly spáchány způsobem pro ně typickými*“. Správní orgán tedy způsob spáchání předmětných přestupků ve svém rozhodnutí zhodnotil. Žalovaná pak v napadeném rozhodnutí poněkud nepřesně uvedla, že „*vzhledem k tomu, že přestupky byly obviněnou spáchány z nedbalosti, což je typický způsob u tohoto druhu přestupků, hodnotí odvolací správní orgán způsob jejich spáchání neutrálně*“. Lze se samozřejmě ztotožnit s argumentem žalobkyně, že nedbalost je druhem zavinění, nikoliv způsobem spáchání přestupku, nicméně z úvah správních orgánů v jejich vzájemné souvislosti vyplývá, že tyto si byly vědomy toho, že odpovědnost za dané přestupky je objektivní (tudíž se u nich nezkoumá aspekt zavinění), přičemž v rámci daného kritéria hodnotily, jestli se žalobkyně dopustila předmětných přestupků svým aktivním jednáním. Tím, že žalovaná vyhodnotila toto kritérium „*neutrálně*“ tak dle názoru soudu dostatečně zohlednila to, že ke spáchání přestupku nedošlo aktivním jednáním žalobkyně, jak jí žalobkyně vytýkala v podané žalobě.

- [67] U kritéria „*okolnosti spáchání přestupku*“ žalobkyně vytýkala žalované, že nepřihlédla ke skutečnosti, že žalobkyně učinila veškerá opatření, která po ní lze požadovat, aby spáchání přestupku zabránila. Soud k této námitce uvádí, že z obsahu obou správních rozhodnutí se podává, že správní orgány v argumentaci žalobkyně ohledně naplnění liberačního důvodu dle ustanovení § 21 zákona o přestupcích nepřisvědčily, a z toho důvodu dovodily její odpovědnost za předmětný přestupek. Tím spíše je pak logické, že k této okolnosti nepřihlédly ani při úvaze o konkrétní výši uložené pokuty.
- [68] K námitkám ohledně zohlednění recidivy žalobkyně soud uvádí, že recidivu je možné označit za obecnou přítěžující okolnost (tak jako je možné dosavadní bezúhonnost označit za okolnost obecně polehčující). Správní orgán I. stupně vyjmenoval ve svém rozhodnutí nedávná rozhodnutí ČOI (od roku 2015), kterými byly žalobkyni uloženy pokuty za porušení zákona o ochraně spotřebitele (srov. bod [21] tohoto rozsudku), z čeho dovedl, že žalobkyně se z dříve uložených sankcí dostatečně nepoučila a nepřijala taková opatření, aby k porušení daných povinností již nedocházelo.
- [69] Žalobkyně rovněž argumentovala tak, že provozuje 260 provozoven, a proto je četnost pokut s ohledem na rozsah její podnikatelské činnosti zanedbatelná a nevýznamná. Jakkoli soud tomuto argumentu žalobkyně rozumí, tak v něj nelze vejít, neboť v praxi nelze připustit, aby „*velcí podnikatelé*“, kteří mají vícero provozoven, nebyli za své přestupky trestáni, či by byli trestáni mírněji, jen z toho důvodu, že provozují větší množství provozoven, a proto se nelze občasným excesům vyhnout. K podnikání totiž obecně patří i riziko, a to nejen riziko ztráty, ale také riziko, že budu kontrolován a případně následně sankcionován, pokud má činnost bude v rozporu s povinnostmi uloženými mi legislativou na daném úseku podnikání. Žalobkyně si této skutečnosti jako právnická osoba musí a musela být vědoma, a proto se nelze dle názoru soudu ze spáchání předmětných přestupků vyvinut způsobem, jakým to činí žalobkyně.
- [70] Soud proto dospěl k závěru, že pokuta ve výši 80.000 Kč uložená v nyní projednávaném případě je přiměřená jednání žalobkyně a zjištěným okolnostem případu. Správní orgány v předmětné věci dostaly všem relevantním hlediskům při ukládání pokuty, pokuta byla uložena v zákonných mezích správního uvážení, když správní orgán pokutu uložil ve spodní polovině zákonné sazby, protože se nejednalo o pokutu nepřiměřeně vysokou. Ani námitky k výši uložené pokuty proto soud neshledal důvodnými.
- [71] Ze všech shora uvedených důvodů proto soud neshledal žalobu důvodnou a podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.
- [72] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalované žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. září 2022

JUDr. Ladislav Hejtmánek
předseda senátu